

Delaftale til Akutplan: Brug af privat sygehuskapacitet til afvikling af ventelister

10. februar 2023

Regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark er enige om, at det er en kerneopgave at få nedbragt de aktuelle ventelister i sundhedsvæsenet og styrke kapaciteten i det samlede sundhedsvæsen til bedst gavn for patienterne.

Som følge af bl.a. covid-19 står det danske sundhedsvæsen i en særligt udfordret situation med lange ventetider. Derfor ønsker regeringen som del af en akutplan at sikre, at et samlet sundhedsvæsen med både offentlige og private sygehuse bidrager til at afhjælpe udfordringer med ventetider.

Som en del af afviklingen af behandlingsefterslæbet og stigningen i ventetiderne har regionerne siden 2019 anvendt den private kapacitet i et ekstraordinært omfang til gavn for patienterne. Sammenlignes antallet af henvisninger til privathospitaller i 2022 med 2019 ses en stigning på ca. 63 pct.

På trods af det større behov for anvendelse af privat kapacitet er der fortsatte udfordringer på de offentlige sygehuse med ventetider, der forventes at strække sig til ind i 2024. Regeringen og Danske Regioner forventer på den baggrund, at der vil være behov for en høj anvendelse af den private kapacitet i perioden, hvor efterslæbet afvikles.

Med Akutplanen har regeringen prioriteret 2 mia. kr. frem til udgangen af 2024, der bl.a. kan gå til finansiering af anvendelsen af privat kapacitet.

Afregningstakster

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at behovet for at opretholde et forhøjet bidrag fra den private kapacitet til at nedbringe ventetiderne i sundhedsvæsenet forventes at strække sig ind i 2024.

Danske Regioner og Sundhed Danmark skal i foråret 2023 indgå en ny aftale om blandt andet afregningstakster under det udvidede frie sygehusvalg (DUF). Regeringen, Danske Regioner, og Sundhed Danmark er i den forbindelse enige om, at aftalen mellem Danske Regioner og Sundhed Danmark skal indebære en betydelig reduktion i afregningstaksterne på det somatiske område i en toårig periode.

I den forbindelse er parterne enige om, at der forventes en særlig høj privat aktivitet i 2023 i omegnen af 2022-niveauet, og at der i løbet af 2024 forventes en fortsat høj privat aktivitet.

Danske Regioner og Sundhed Danmark er derfor enige om at indgå en aftale, som indebærer en midlertidig akuttakst svarende til en samlet takstreduktion på 12 pct.

ift. det nuværende niveau fra 1. juni 2023 til og med 31. december 2023 samt aftale om en samlet takstreduktion på 10 pct.¹ ift. det nuværende niveau gældende fra 1. januar 2024 til 1. juni 2025. De underliggende differentierede takster på konkrete undersøgelser og behandlinger aftales bilateralt mellem Danske Regioner og Sundhed Danmark.

Danske Regioner og Sundhed Danmark er enige om, at aftalen om en midlertidig akuttakst alene vedrører taksterne under det udvidede frie sygehusvalg og udredningsretten. De DUF-takster, der ligger til grund for de nuværende udbudsaftaler, er uændrede.

Øget samarbejde mellem det offentlige og private sundhedsvæsen

Regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark er enige om, at organiseringen af samarbejdet med det private sundhedsvæsen skal understøtte, at ventelisterne nedbringes mest effektivt, samtidig med at der sikres en høj kvalitet i behandlingen.

Parterne er enige om, at det er vigtigt med løbende drøftelser af, hvordan der i et samlet sundhedsvæsen sikres fortsat udnyttelse af ledig kapacitet fx via deling af gode erfaringer med samarbejdsmodeller. Ligeledes er der enighed om vigtigheden i at drøfte, hvordan der sikres tilstrækkeligt kvalificeret personale til at løfte opgaverne på de offentlige og private sygehuse. Parterne vil derfor gennemføre disse drøftelser i et forum for offentligt og privat sygehussamarbejde. I forummet deltager Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og Sundhed Danmark.

Forummet drøftelser af udviklingen i antallet af læger og sygeplejersker ansat hos de private hospitaler og klinikker, som Danske Regioner har aftale med, følges via eksisterende registre. Parterne noterer sig endvidere, at Sundhed Danmark en gang årligt afgiver oplysningerne om udviklingen i antallet af ansatte læger og sygeplejersker fordelt på fuldtidsansatte, deltidsansatte, konsulenter og vikarer opgjort i en samlet statistik for medlemmerne af Sundhed Danmark.

Forummet vil endvidere afsøge mulighederne for at opgøre udviklingen i hvor mange speciallæger og specialuddannede sygeplejersker, der har primær ansættelse i det offentlige, og som samtidig har bijob på et privat hospital (deltid, konsulenter, vikarer mv.). Formålet er at sikre et nødvendigt grundlag for planlægning og tilrettelæggelse af ressourcerne i et samlet sundhedsvæsen.

¹ Takstniveauet i 2024 opregnes pr. 1. januar 2024 med den pris- og lønreguleringsprocent på sundhedsområdet ekskl. medicin, som ligger til grund for en kommende Aftale om regionernes økonomi for 2024.

Forummet vil endelig drøfte potentialerne i øget samarbejde om uddannelse mellem offentlige sygehuse og privathospitaler.

Specialeplanlægning

Regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark er enige om at undersøge, om der er flere specialiserede behandlingsformer, som vil kunne løftes i det private sundhedsvæsen og på flere offentlige sygehuse for at nedbringe ventelister. Parterne er derfor enige om at igangsætte en fast track-proces, som skal sikre hurtig afklaring inden sommerferien 2023.

Sundhed Danmark skal senest den 1. marts 2023 indmelde til Sundhedsstyrelsen et oplæg til konkrete specialfunktioner, hvor der på nuværende tidspunkt er særlige udfordringer med lange ventelister, samt på hvilke privathospitaler de vurderer vil kunne varetage funktionerne under hensyn til nuværende kompetencer og kapacitet samt krav angivet i specialevejledningerne og ”Specialeplanlægning - begreber, principper og krav”, som Sundhedsstyrelsen udgav i 2015. På samme vis skal Danske Regioner senest den 1. marts 2023 indmelde til Sundhedsstyrelsen, hvor regionerne vurderer, at ekstra godkendelser i specialeplanen - herunder til privathospitaler - kan bidrage til at løfte på områder med særlige udfordringer med lange ventelister og kapacitetspres.

Sundhedsstyrelsen vil i marts 2023 igangsætte en hurtig ekstraordinær ansøgningsrunde for konkrete specialfunktioner på baggrund af indmeldingerne og rådgivning fra Det Rådgivende Udvalg for Specialeplanlægning. Den ekstraordinære ansøgningsrunde vil være åben for både private og offentlige ansøgere og forventes afsluttet inden sommerferien 2023. Sundhedsstyrelsens vurderinger af ansøgningerne vil følge de eksisterende principper for godkendelse af specialfunktioner.

Sundhed Danmark og Danske Regioner vil i tilfælde af nye godkendelser af specialfunktioner fortsat skulle forhandle aftaler på plads på funktioner, hvor der ikke tidligere har været indgået aftale.

Regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark noterer sig desuden, at Sundhedsstyrelsen påbegynder arbejdet med en ny specialeplan i 2023.

Uddannelse af sundhedspersonale

Regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark er enige om, at uddannelse af sundhedspersonale er en af sundhedsvæsenets vigtige opgaver - også i en periode med afvikling af ventelister. Som led i udbudsaftalerne vil regionerne indgå aftaler med privathospitaler om at bidrage til uddannelsen af sundhedspersonale i kompetencer, der er knyttet til de opgaver, som privathospitalerne løser for regionerne. Det er den enkelte region, der vurderer, hvornår og hvordan der er behov for at inddrage det private sundhedsvæsen i uddannelsen af sundhedspersonale.

Det kan fx relevant for at opnå tilstrækkelig erfaring med specifikke behandlingsprocedurer, hvor læringsmulighederne på den uddannelsesansvarlige afdeling er begrænsede som følge af, at bestemte behandlinger i altovervejende grad foregår på privathospitaler. Privathospitalerne kan på den måde medvirke til at undgå potentielle flaskehalse i uddannelsesforløb for sundhedspersonale.

Hensyn til bemanningen på de offentlige sygehuse

Regeringen, Danske Regioner og Sundhed Danmark er enige om, at det er centralt, at der tilstræbes og foregår dialog om, at der er balance i anvendelsen af den samlede arbejdsstyrke for sundhedsvæsenet.

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om bedst mulig anvendelse af den private kapacitet. Det indebærer bl.a. en stærk lokal dialog mellem de enkelte regioner og de private sygehuse, med fokus på at matche evt. ledig privat kapacitet med de behov, regionen har.

Den private kapacitetsanvendelse i form af henviste patienter til det private indgår i den løbende opfølgning mellem regeringen og Danske Regioner jf. Aftalen om en akutplan for sygehusvæsenet.